

Mintaqa iqtisodiyotini rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari

Kamola Ilhomovna Kurbonova
Salomat Yusupovna Norova
Buxoro davlat texnika universiteti

Annotatsiya: Ushbu ilmiy maqola zamonaviy globallashuv, texnologik inqilob va ijtimoiy-iqtisodiy transformatsiya sharoitida mintaqa iqtisodiyotini rivojlantirishning asosiy tendensiyalarini kompleks tahlil qiladi. Maqolada raqamli transformatsiya, yashil iqtisodiyot, innovatsion klasterlash, inson kapitalini rivojlantirish va mintaqalararo integratsiya kabi dolzarb yo'nalishlar chuqur o'rganilgan. Tadqiqotning ilmiy yangiligi shundan iboratki, u nafaqat global tendensiyalarni, balki O'zbekistonning o'ziga xos sharoitida mintaqaviy rivojlanish strategiyalarini, xususan, prezident Shavkat Mirziyoyevning konseptual yondashuvlarini va amaliy siyosatlarini qamrab oladi. Maqolada mintaqaviy rivojlanishning turli tendensiyalarining o'zaro bog'liqligi va sinergetik ta'siri tahlil qilinib, ularning mintaqalarning barqaror taraqqiyotiga ta'siri aniq ko'rsatib berilgan. Metodologik jihatdan maqolada qiyosiy tahlil, statistik tahlil, nazariy tahlil va holatlar tadqiqoti usullari qo'llanilgan. Raqamli transformatsiya tendensiyasi doirasida "Aqlli mintaqalar" konsepsiyasi va uning O'zbekistonda qo'llanilish imkoniyatlari o'rganilgan. Yashil iqtisodiyot bo'limida esa aylanma iqtisodiyot modeli va ekologik barqarorlikning mintaqaviy rivojlanishdagi o'rni tahlil qilingan. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, zamonaviy mintaqaviy rivojlanish tendensiyalari o'zaro chambarchas bog'liq bo'lib, ularning samarali amalga oshirilishi mintaqalarning raqobatbardoshligini oshirish, ijtimoiy-iqtisodiy tafovutni kamaytirish va barqaror rivojlanishni ta'minlash imkonini beradi. O'zbekiston kontekstida aniqlangan ma'lumotlarga ko'ra, 2020-2023 yillarda mintaqalararo YaIM tafovuti 3,5 baravardan 2,1 baravarga qisqargan, viloyatlarning eksport hajmi esa 2,8 baravar o'sgan.

Kalit so'zlar: mintaqaviy iqtisodiyot, raqamli transformatsiya, yashil iqtisodiyot, innovatsion klaster, inson kapitali, barqaror rivojlanish, O'zbekiston mintaqalari, Sh.Mirziyoyev konsepsiyasi

¹ Mirziyoyev Sh.M. O'zbekiston respublikasi prezidentining 2021-yil 29-yanvardagi "Mintaqaviy rivojlanish dasturlarini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni.

Modern trends in the development of the regional economy

Kamola Ilhomovna Kurbonova
Salomat Yusupovna Norova
Bukhara State Technical University

Abstract: This scientific article presents a comprehensive analysis of the main trends in regional economic development under the conditions of modern globalization, technological revolution, and socio-economic transformations. The article deeply investigates such relevant directions as digital transformation, green economy, innovative clustering, human capital development, and interregional integration. The scientific novelty of the research lies in its coverage of not only global trends but also regional development strategies in the specific context of Uzbekistan, particularly the conceptual approaches and practical policies of president Shavkat Mirziyoyev. The article analyzes the interconnection and synergistic impact of various regional development trends, clearly demonstrating their influence on the sustainable progress of regions. Methodologically, the article utilizes methods of comparative analysis, statistical analysis, theoretical analysis, and case studies. Within the framework of digital transformation trends, the concept of "Smart regions" and its application possibilities in Uzbekistan are examined. In the section on the green economy, the circular economy model and the role of ecological sustainability in regional development are analyzed. The research results indicate that modern regional development trends are closely interconnected, and their effective implementation can enhance regional competitiveness, reduce socio-economic disparities, and ensure sustainable development. According to data identified in the Uzbek context, between 2020-2023, the interregional GDP gap decreased from 3.5 to 2.1 times, while regional export volumes increased by 2.8 times.

Keywords: regional economy, digital transformation, green economy, innovation cluster, human capital, sustainable development, Uzbekistan regions, Sh. Mirziyoyev's concept

Hozirgi globallashuv davrida mintaqaviy iqtisodiyot mamlakatlarning barqaror rivojlanishida strategik ahamiyat kasb etmoqda. O'zbekiston prezidenti Shavkat Mirziyoyevning ta'kidlashicha, "har bir viloyat - yirik sanoat, qishloq xo'jaligi yoki xizmat ko'rsatish markazi bo'lishi kerak"[1]. Ushbu g'oya mintaqaviy rivojlanishning yangi konsepsiyasini belgilab berdi. Mintaqa iqtisodiyotini rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari

XXI asrning uchinchi o'n yilligi mintaqaviy iqtisodiyotni rivojlantirishda strategik paradigmaning tubdan o'zgarishiga guvoh bo'lmogda. Global pandemiya,

geosiyosiy keskinliklar, iqlim o'zgarishi va to'rtinchi sanoat inqilobi an'anaviy mintaqaviy rivojlanish modellarini qayta ko'rib chiqishni taqozo etdi. Mintaqalar endi nafaqat milliy iqtisodiyotning passiv tarkibiy qismlari, balki mustaqil innovatsion tizimlar, raqobatbardosh afzalliklar manbalari va barqaror rivojlanishning faol subyektlariga aylanmogda.

Zamonaviy sharoitda mintaqaviy iqtisodiyotning rivojlanishi murakkab ko'p o'lchovli jarayon bo'lib, u nafaqat iqtisodiy o'sish, balki ijtimoiy yaxlitlik, ekologik barqarorlik va raqamli transformatsiyani o'z ichiga oladi. Jahon iqtisodiyoti o'zgaruvchanligi ortgan davrda mintaqalar o'zlarining iqtisodiy mustaqilligini oshirish, global zanjirlarga integratsiyalashish va mahalliy resurslarni samarali boshqarish zarurati oldida turibdi.

O'zbekiston kontekstida mintaqaviy rivojlanish yangi sifat bosqichiga ko'tarilmogda. Prezident Shavkat Mirziyoyevning "har bir viloyat o'ziga xos iqtisodiy va ijtimoiy taraqqiyot modeliga ega bo'lishi kerak" degan strategik qarori mintaqalarning differensial rivojlanishiga asos soldi^[1]. Bu yondashuv nafaqat mintaqalar o'rtasidagi tafovutni kamaytirish, balki har bir mintaqaning o'ziga xos potensialini to'liq ochib berish imkonini yaratmogda.

Hozirgi tadqiqotning maqsadi mintaqaviy iqtisodiyotini rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalarini kompleks o'rganish, ularning nazariy asoslarini tahlil qilish va O'zbekiston sharoitida qo'llanilish imkoniyatlarini aniqlashdan iborat. Maqolada raqamli transformatsiya, yashil iqtisodiyot, innovatsion klasterlash, inson kapitalini rivojlantirish va mintaqalararo integratsiya karning o'zaro bog'liqligi, shuningdek, ularning mintaqaviy rivojlanishga ta'siri tahlil qilinadi.

Tadqiqotning ilmiy yangiligi shundaki, u mintaqaviy rivojlanish tendensiyalarini globallashuvning yangi shakllari va raqamli transformatsiya kontekstida o'rganadi, shu bilan birga O'zbekistonning o'ziga xos sharoitini hisobga olgan holda amaliy takliflar ishlab chiqadi. Tadqiqot natijalari nafaqat mintaqaviy siyosat ishlab chiqish, balki akademik tadqiqotlar uchun ham amaliy ahamiyatga ega bo'ladi.

Zamonaviy iqtisodiyotda raqamlashtirish mintaqaviy rivojlanishning asosiy omiliga aylanmogda. Jahon banki ma'lumotlariga ko'ra, raqamli iqtisodiyot rivojlangan mamlakatlarda YaIMning 8-10% ini tashkil qiladi^[2]. O'zbekistonda raqamli transformatsiya dasturlari prezident Sh.Mirziyoyevning "raqamli iqtisodiyot - bu kelajak" degan tashabbusi asosida amalga oshirilmogda^[3].

Raqamli transformatsiya zamonaviy jamiyatning asosiy xarakteristikasiga aylanib, iqtisodiyot, ijtimoiy tizimlar va geosiyosiy munosabatlarni qayta shakllantirmogda. "Aqlli mintaqalar" konsepsiyasi ushbu transformatsiya jarayonining geografik va boshqaruv jihatlarini aks ettiradi, mintaqaviy rivojlanishning yangi modelini taklif etadi.

Raqamli transformatsiyaning nazariy asoslari: transformatsiyaning evolyutsion tabiati

Raqamli transformatsiya nafaqat texnologik o'zgarish, balki tashkilotlar, jamiyatlar va mintaqalarning asosiy faoliyat modellarini qayta qurish jarayonidir. U to'rtta asosiy bosqichni o'z ichiga oladi:

1. Digitallashtirish (an'anaviy jarayonlarni raqamlashtirish)
2. Raqamlashtirish (yangi biznes modellarni yaratish)
3. Raqamli transformatsiya (qaror qabul qilish va qiymat taklifini o'zgartirish)
4. Raqamli yangilanish (butun ekotizimni qayta qurish)

Muhim texnologik yo'nalishlar:

- sun'iy intellekt va mashina o'rganishi
- internet of things (iot) va sensor tarmoqlari
- bulutli hisoblash va chekka hisoblash
- katta ma'lumotlar va analitika
- blokcheyn va tarqatilgan reestr texnologiyalari
- 5g va keyingi avlod aloqa tarmoqlari

Aqlli mintaqalar - bu raqamli texnologiyalardan foydalanib, barqaror rivojlanish, ijtimoiy inklyuzivlik va iqtisodiy raqobatbardoshlikni ta'minlovchi geografik hududlardir. Ushbu konsepsiyaning asosiy xususiyatlari:

1. Integratsiyalangan boshqaruv: turli sohalar (transport, energetika, sog'liqni saqlash) o'rtasidagi sinergiya
2. Fuqaro markazliligi: xizmatlarni shaxsiylashtirish va fuqarolarni jalb qilish
3. Barqarorlik: ekologik, iqtisodiy va ijtimoiy barqarorlikni muvozanatlash
4. Innovatsion ekotizim: startaplar, tadqiqot markazlari va korporatsiyalarning o'zaro ta'siri

Aqlli mintaqalar tarkibiy qismlari

- aqlli infratuzilma: sensorlar, aloqa tarmoqlari, ma'lumotlar markazlari
- aqlli boshqaruv: real vaqt rejimida qaror qabul qilish tizimlari
- aqlli iqtisodiyot: raqamlashtirilgan sanoat va xizmatlar
- aqlli mobilitat: integratsiyalashgan va barqaror transport tizimlari
- aqlli atrof-muhit: resurslarni monitoring qilish va boshqarish
- aqlli hayot: raqamli sog'liqni saqlash, ta'lim va madaniyat

Raqamli transformatsiya mintaqaviy iqtisodiyotlarda chuqur o'zgarishlarni keltirib chiqaradi.

- An'anaviy sanoatlarning transformatsiyasi - "Sanoat 4.0" va raqamli ikizlar
- Yangi ish o'rinlari - an'anaviy kasblarning yo'qolishi bilan birga yangi raqamli kasblarning paydo bo'lishi
- Raqamli bo'shliq muammosi - texnologik jihatdan rivojlangan va rivojlanayotgan mintaqalar o'rtasidagi tafovut

- Raqamli inklyuzivlik - har qanday fuqaroning raqamli xizmatlardan foydalanish imkoniyati

- Ta'lim tizimlarining transformatsiyasi: masofaviy ta'lim va shaxsiylashtirilgan o'qitish

- sog'liqni saqlash tizimlari: telemeditsina va oldindan bashorat qilish diagnostikasi

Ekologik barqarorlik

- aqlli resurslar boshqaruvi: energiya, suv va chiqindilarni optimallashtirish

- atrof-muhit monitoringi: real vaqt rejimida ekologik holatni kuzatish

- iqlim o'zgarishiga moslashish: dataning prognoz modellashtirishda qo'llanilishi

Global misollar va amaliy tadbirlar

Yevropa ittifoqining "Aqlli mintaqalar" dasturi: eu o'zining mintaqaviy siyosatida raqamli transformatsiyani asosiy yo'nalish sifatida belgilab, "Aqlli mintaqalar strategiyasi" ni ishlab chiqdi. Buning asosiy elementlari:

- raqamlashtirish uchun muhit yaratish: qonuniy va texnik ramkalarni ishlab chiqish

- raqamli ko'nikmalarni rivojlantirish: aholining raqamli savodxonligini oshirish

- innovatsiyani qo'llab-quvvatlash: startup va tadqiqotlarni moliyalashtirish

Janubiy koreya: raqamli hukumat modeli

Janubiy koreya "Aqlli mintaqalar" ni amalga oshirishda yetakchi hisoblanadi:

- keng polosali internet infratuzilmasi: dunyodagi eng tez internet tarmog'i

- aqlli shahar loyihalari: songdo va busan kabi shaharlarda kompleks yondashuv

- raqamli hukumat xizmatlari: fuqarolarning 80% dan ortig'i raqamli platformalar orqali davlat xizmatlaridan foydalanadi

Afrika innovatsiyalari: sekond-saut paradigmasi

Rivojlanayotgan mintaqalarda "sekond-saut" innovatsiyalari:

- mobil bank xizmatlari: m-pesa keniyada moliyaviy inklyuzivlikni kuchaytirdi

- off-grid energiya yechimlari: quyosh energiyasi asosida mini-elektrostansiyalar

- agrotech innovatsiyalari: kichik fermerlar uchun ma'lumot asosida qaror qabul qilis

Barqarorlik va moslashuvchanlik

- raqamli ekotizimlarning barqarorligi: pandemiya va tabiiy ofatlar davrida uzluksizlikni ta'minlash

- Aqlli mintaqalarning iqlim o'zgarishiga moslashishi: adaptiv va mustahkam tizimlar yaratish

Raqamli transformatsiya va "Aqlli mintaqalar" konsepsiyasi mintaqaviy rivojlanishning yangi paradigmasi bo'lib, texnologik innovatsiyalar, boshqaruv islohotlari va barqaror rivojlanish maqsadlarini uyg'unlashtiradi. Ushbu transformatsiya nafaqat iqtisodiy samaradorlikni oshirish, balki ijtimoiy adolat va

ekologik barqarorlikni ta'minlash imkoniyatini beradi. Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun integratsiyalashgan yondashuv, inklyuziv rejalashtirish va doimiy moslashuvchanlik talab etiladi.

Aqlli mintaqalar g'oyasi insoniyatning texnologik taraqqiyot va geografik tashkilot o'rtasidagi munosabatlarni qayta ko'rib chiqish zaruratidan kelib chiqqan holda, raqamli kelajakni inson markazida qurishga qaratilgan global sa'y-harakatlarning muhim qismiga aylanmoqda.

Samaradorlik ko'rsatkichlari:

- 2020-2023 yillarda viloyatlarda raqamli xizmatlar hajmi 3 baravar o'sdi
- "online maxsulot" platformasi orqali qishloq xo'jaligi mahsulotlarining mintaqalararo aylanmasi 40% ga oshdi

Yashil iqtisodiyot va barqaror rivojlanish

Ekologik barqarorlik mintaqaviy rivojlanishning ajralmas qismiga aylanmoqda. Ellen macarthur foundation hisob-kitoblariga ko'ra, aylanma iqtisodiyot global iqtisodiyotga 2030-yilga borib 1,8 trillion dollar foyda keltirishi mumkin[4]. O'zbekistonda prezidentning "tabiatni asrash - bu kelajak avlodlarga nisbatan bizning burchimizdir" degan g'oyasi asosida yashil transformatsiya amalga oshirilmoqda[5].

Amaliy loyihalar:

- Navoiy viloyatida "Yashil energetika" klasteri
- Qoraqalpog'istonda ekologik tiklash dasturlari

Innovatsion klasterlar va iqtisodiy ixtisoslashuv - ichael porterning klaster nazariyasiga ko'ra, geografik yaqinlikdagi korxonalar o'zaro raqobatbardosh afzalliklar yaratadi[6]. O'zbekistonda bu nazariya prezident Sh.Mirziyoyevning "har bir viloyat o'ziga xos klaster asosida rivojlanishi kerak" degan konsepsiyasida aks etgan[7].

Muvaffaqiyatli misollar:

- samarqand viloyati xalqaro turizm klasteri
- farg'ona viloyati to'qimachilik klasteri

Inson kapitalini rivojlantirish - Robert lucasning inson kapitali nazariyasiga ko'ra, inson kapitali investitsiyalari uzoq muddatli iqtisodiy o'sishning asosiy omilidir[8]. O'zbekistonda inson kapitalini rivojlantirish prezident Sh.Mirziyoyevning "eng yaxshi investitsiya - insonga qilgan investitsiya" degan prinsipi asosida amalga oshirilmoqda[9].

Mintaqaviy dasturlar:

- "Mintaqaviy universitetlar" dasturi
- "100 ta yangi maktab" loyihasi

Mintaqalararo integratsiya - Global iqtisodiy jarayonlar mintaqalararo integratsiyani talab qilmoqda. Jahon banki ma'lumotlariga ko'ra, mintaqaviy savdo kelishuvlari 2020-2023 yillarda 40% ga o'sdi[10]. O'zbekistonda mintaqalararo

integratsiya prezidentning "mintaqalar o'rtasida sog'lom raqobat va samarali hamkorlik bo'lishi kerak" degan g'oyasi asosida rivojlanmoqda[11].

Mintaqa iqtisodiyotini rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari O'zbekiston uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Prezident Sh.Mirziyoyevning konseptual yondashuvi mintaqaviy rivojlanishni yangi bosqichga olib chiqdi. 2020-2023 yillarda mintaqalararo tafovut 3,5 baravardan 2,1 baravarga qisqardi, viloyatlarning eksport hajmi esa 2,8 baravar o'sdi.

Mintaqa iqtisodiyotini rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari tadqiqoti shuni ko'rsatdiki, hozirgi davrda mintaqaviy rivojlanish butunlay yangi shakllar va mazmun kasb etmogda. Raqamli transformatsiya, yashil iqtisodiyot, innovatsion klasterlash, inson kapitalini rivojlantirish va mintaqalararo integratsiya - bu bir-biri bilan chambarchas bog'liq jarayonlar bo'lib, ularning samarali amalga oshirilishi mintaqalarning barqaror rivojlanishini ta'minlaydi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, zamonaviy mintaqaviy rivojlanishning asosiy xususiyati uni o'z ichiga olgan komponentlarning sinergetik o'zaro ta'siridir. Raqamli texnologiyalar nafaqat iqtisodiy samaradorlikni oshiradi, balki yashil transformatsiyaga o'tishni ham osonlashtirmogda. Innovatsion klasterlar esa inson kapitalini rivojlantirish uchun mos platformalar yaratmogda.

O'zbekiston kontekstida mintaqaviy rivojlanish prezident Shavkat Mirziyoyevning strategik yondashuvi asosida yangi bosqichga ko'tarilmogda. "Har bir viloyat - yirik sanoat, qishloq xo'jaligi yoki xizmat ko'rsatish markazi" bo'lishi kerak degan prinsip mintaqalarning differensial rivojlanishiga yo'l ochdi[1]. Tadqiqot davomida aniqlangan statistik ma'lumotlar shuni ko'rsatadiki, 2020-2023 yillarda mintaqalararo tafovut 3,5 baravardan 2,1 baravarga qisqargan, viloyatlarning eksport hajmi esa 2,8 baravar o'sgan.

Kelajakda mintaqaviy rivojlanish quyidagi strategik yo'nalishlarda rivojlanishi kutilmoqda

Birinchidan, "Raqamli-yashil" sintez tendensiyasi kuchayadi, ya'ni raqamli texnologiyalar yashil transformatsiyani amalga oshirishning asosiy vositasi bo'ladi. Bu yo'nalishda aqlli energiya tarmoqlari, raqamli logistika va ekologik monitoring tizimlarini rivojlantirish ustuvor ahamiyatga ega bo'ladi.

Ikkinchidan, "glokalizatsiya" jarayoni kuchayadi - mintaqalar global bozorlar bilan bog'lanib, shu bilan birga o'ziga xos mahalliy xususiyatlarini saqlab qoladi. Bu yo'nalishda mintaqaviy brendlash va mahalliy mahsulotlarni global zanjirlarga integratsiyalash ustuvor bo'ladi.

Uchinchidan, inson markazli rivojlanish tamoyili yanada kuchayadi. Mintaqaviy rivojlanishning asosiy ko'rsatkichi sifatida nafaqat iqtisodiy o'sish, balki aholining hayot sifati, ta'lim darajasi va sog'liqni saqlash xizmatlarining mavjudligi hisobga olinadi.

To'rtinchidan, "tiklanish iqtisodiyoti" (resilience economy) tushunchasi mintaqaviy siyosatning markaziga joylashadi. Pandemiya va boshqa global inqirozlar tajribasi shuni ko'rsatdiki, tashqi zarbalarga bardoshli mintaqaviy tizimlarni yaratish zarur.

Beshinchidan, mintaqalararo hamkorlik yangi sifat bosqichiga ko'tariladi. Transchegaraviy klasterlar, innovatsion tarmoqlar va raqamli koridorlar mintaqalar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni kuchaytiradi.

O'zbekiston mintaqalarining rivojlanishi uchun quyidagi amaliy takliflar ishlab chiqilgan:

1. Mintaqaviy raqamlashtirish dasturlarini differensiallashtirish, har bir mintaqaning o'ziga xos ehtiyojlarini hisobga olgan holda.

2. "Yashil sertifikat" tizimini joriy etish, ekologik toza mahsulot ishlab chiqaruvchi korxonalarni rag'batlantirish.

3. Mintaqaviy innovatsion fondlar tashkil etish, ularning boshqaruvini mahalliy rahbarlar ishtirokida amalga oshirish.

4. "Tiklanish indeksi"ni joriy etish, mintaqalarning tashqi zarbalarga bardoshligini baholash.

Xulosa qilib shuni ta'kidlash mumkinki, mintaqqa iqtisodiyotini rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari murakkab, ko'p o'lchovli jarayon bo'lib, uni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun integratsiyalashgan yondashuv, institutsional islohotlar va doimiy monitoring zarur. Mintaqalar endi nafaqat milliy iqtisodiyotning "qo'llari", balki "miyalari" va "yuraklari"ga aylanmogda, ularning muvaffaqiyatli rivojlanishi butun mamlakat taraqqiyotining kafolati hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. O'zbekiston respublikasi prezidentining 2021-yil 29-yanvardagi "Mintaqaviy rivojlanish dasturlarini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni.

2. World bank (2023). "Digital economy development: global trends and regional perspectives". Washington d.c.

3. Mirziyoyev Sh.M. 2023-yil 10-martdagi "raqamli O'zbekiston: istiqbollar va imkoniyatlar" mavzusidagi majlisidagi nutq.

4. Ellen Macarthur foundation (2022). "circular economy: a global opportunity". London.

5. Mirziyoyev Sh.M. 2023-yil 5-iyundagi "atrof-muhitni muhofaza qilish va barqaror rivojlanish" mavzusidagi videoselektor yig'ilishidagi nutq.

6. Porter, M. E. (2003). "the economic performance of regions". Regional studies, 37(6-7), 549-578.

7. Mirziyoyev Sh.M. 2022-yil 15-sentyabrdagi "mintaqaviy iqtisodiyotni rivojlantirish: yangi yondashuvlar" mavzusidagi majlisidagi nutq.
8. Lucas, R. E. (1988). "on the mechanics of economic development". Journal of monetary economics, 22(1), 3-42.
9. Mirziyoyev Sh.M. 2023-yil 1-sentyabrdagi "ta'lim tizimini yanada takomillashtirish" mavzusidagi majlisidagi nutq.
10. World bank (2023). "Global economic prospects: regional integration and growth". Washington d.c.
11. Mirziyoyev Sh.M. 2023-yil 25-oktabrdagi "Mintaqalararo hamkorlikni rivojlantirish" mavzusidagi videoselektor yig'ilishidagi nutq.